

СТ А Н О В И Щ Е

от **доц. д-р Иван Цветанов Иванов** – редовен доцент по Гражданско и семейно право в Юридически факултет на УНСС, определен със Заповед № РД-38-255/06.07.2020 г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“ за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление „3.6. Право“, научна специалност „Гражданско и семейно право“ в СУ „Св. Климент Охридски“

Относно: конкурс за **доцент** по професионално направление „3.6. Право“, научна специалност „Гражданско и семейно право“, обявен от СУ „Св. Климент Охридски“ в „Държавен вестник“, бр. 57 от 26.06.2020 г.

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Гражданскоправни науки“ в Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. Участвам като външен член в състава на научното жури съгласно Заповед № РД-38-255/06.07.2020 г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“.

2. Кратка информация за кандидатите в конкурса

В конкурса за доцент като единствен кандидат участва гл. ас. д-р Венцислав Людмилов Петров от ЮФ на СУ „Св. Климент Охридски“.

Д-р Венцислав Петров е роден в гр. Велико Търново, Република България. Дипломирал се е като магистър по право през 2009 г. в Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. През 2011 г. завършва специалност „Международни отношения“ в същия факултет в магистърска програма „Частни отношения с презгранични последици в ЕС“. От 2011 г. е адвокат към Софийска адвокатска колегия. От 2011 г. и понастоящем е редовен преподавател в Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. Заемал е последователно академичните длъжности „асистент“ (от 2011 до 2015 г.) и „главен асистент“ (от 2015 до момента). Доктор по право от 2015 г. с тема на дисертационния труд „Отмяна на отказа от наследство от кредиторите на наследника“. От 2016 г. заема академичната длъжност „асистент“ в Юридическия факултет на Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“, а от 2017 г. и понастоящем заема академичната длъжност „главен асистент“ в същия факултет. Д-р Венцислав Петров е лектор към Центъра за обучение на адвокати „Кръстю Цончев“. Член е на Съюза на учените в България.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

От представената в документите за участие в конкурса справка за изпълнението на минималните национални изисквания по чл. 26 от ЗРАСРБ е видно, че кандидатът д-р

Венцислав Людмилов Петров е изпълнил както минималните национални изисквания по чл. 26 от ЗРАСРБ, така и изискванията на СУ „Св. Климент Охридски“ за заемане на академичната длъжност „доцент“ в СУ „Св. Климент Охридски“, като е събрал 475 точки.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност за всеки кандидат поотделно

Към 2020 г. д-р Венцислав Людмилов Петров има повече от 2 години преподавателски стаж, включително като асистент и главен асистент. За учебната 2017/2018 той има изпълнена учебна заетост 570 часа; за 2018/2019 – 420 часа и за 2019-2020 – 570 часа. През годините като преподавател в ЮФ на СУ „Св. Климент Охридски“ д-р Венцислав Петров е водил семинарни занятия по учебните дисциплини Гражданско право, Облигационно право и Семейно и наследствено право. Като преподавател в ЮФ на Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“ води семинарни занятия по Вещно право и чете лекционен курс по Семейно и наследствено право пред студентите от специалност „Право“, както и лекционен курс по Семейно право пред студентите от специалности „Социални дейности“ и „Предприемачество в социалната сфера“.

Във връзка с преподавателската дейност на д-р Венцислав Людмилов Петров заслужава да бъдат отбелязани и разнообразните методологически и иновативни подходи, с които той си служи при провеждане на лекционните си курсове и семинарните си занятия със студенти. Всичко това е доказателство за неговата положителната репутация и преподавателски опит, както и за високата му степен на подготвеност за заемане на академичната длъжност „доцент“ в СУ „Св. Климент Охридски“.

От 2011 и понастоящем д-р Венцислав Петров участва в работата на Кръжока по гражданско и търговско право при ЮФ на СУ „Св. Климент Охридски“ като един от неговите ръководители. От 2014 г. до настоящия момент ръководи представителните отбори на СУ „Св. Климент Охридски“ при участието им в ежегодните национални състезания по гражданскоправни науки, а именно Националното състезание по гражданско и търговско право в гр. София и Междууниверситетското състезание по гражданско и търговско право в гр. Бургас. В периода 2014-2019 г. ръководените от него отбори са спечелили пет пъти първо място в Националното състезание в гр. София и пет пъти първо място на Междууниверситетското състезание в гр. Бургас.

Съобразно изложените обстоятелства, както и съобразно представените за удостоверяването им документи считам, че като кандидат в конкурса д-р Венцислав Людмилов Петров **отговаря на формалните изисквания**, предвидени в чл. 24, ал. 1, т. 1, т. 2, буква "а" и т. 4 от Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), чл. 53, ал. 1, т. 1 и т. 2, буква "а" от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ (ППЗРАСРБ) и чл. 105, ал. 1 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ за заемане на академичната длъжност "доцент".

5. Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации

За участие в обявения конкурс д-р Венцислав Людмилов Петров представя една монография – „Наследяване на задължения и отговорност за завети“, ISBN 978-954-28-3158-7, Сиела, 2020 г., 13 статии, публикувани в специализирани научни

издания с редакционна колегия и 1 доклад от участие в юбилейна международна конференция. Всички те са посветени на актуални за правната доктрина и практиката теми. В някои от тях, макар и тематично свързани с представеното монографично изследване, се съдържат и отделни научни приноси и допълнителни достойнства, които като цяло надграждат тези, посочени за него, а всички те, взети в своята съвкупност, представляват доказателство за научно-творческите търсения и активност на д-р Венцислав Петров в периода след защита на дисертационния му труд. Без претенции за изчерпателност, тези научни приноси могат да бъдат систематизирани по следния начин:

1. Обосновава се становището, че отговорността на наследниците за задълженията на техния наследодател възниква още в римското право. Генезисът на тази отговорност е тясно свързан с развитието на римската familia, както и със схващането за продължаване на личността на починалия pater familias от неговите наследници. Впоследствие върху тази конструкция се изгражда концепцията за универсалното правоприемство въобще и в частност при наследяването;

2. Убедително се аргументира тезата, че следва да се допусне възможността на ответника в процеса по чл. 135 ЗЗД да прави възражения срещу съществуването на вземането на ищеца;

3. Разгледано е приложението на някои традиционни институти на семейното (пречките за брак) и наследственото (завещателната дееспособност) право в контекста на предлаганите с проекта на ЗФЛМП промени в тях;

4. Надгражда се правно познание чрез изтъкването на допълнителни аргументи в подкрепа на тезата, че когато ревандикационният иск е насочен срещу неособственик, ищецът-съособственик може да иска предаване на фактическата власт върху цялата вещ, както и в полза на тезата за безусловно осъдителния характер на иска по чл. 30 от Семейния кодекс;

5. Привеждат се аргументи в подкрепа на тезата, че наследствената общност изключва само делимите наследствени задължения и вземания, а всички останали права попадат в нея и се визуализира включването в нея на акциите (налични и безналични), членствените права в събирателното дружество и членствените права на починалия комплементар в командитното дружество;

6. Обосновано и аргументирано се предлага възприемане на критерия „обичайно местопребиваване“ на починалия във връзка с въпроса за местототкриване на наследството в българското наследствено право;

7. Прави се обосновава съпоставка и се открояват отграниченията между наследяването на дълг и редица други институти като напр. договора за прехвърляне на наследство, заместването в дълг и субективната пасивна новация с цел формулирането на редица изводи, относими към наследяването на задължения;

8. Като принос отчитам и изясняването на съдържанието на задължението на приелия по опис наследник за даване на сметка на заветниците и на кредиторите на наследството, посочване на реда за даване на сметка, както и на последиците при неизпълнение на това задължение и то при наличието на твърде осъдната правна уредба на това важно за интересите на посочените групи лица задължение.

Основните научни и научно-приложни приноси на д-р Венцислав Людмилов Петров се съдържат в монографичното изследване „**Наследяване на задължения и отговорност за завети**“, което е представено като хабилитационен труд. Това

изследване само по себе си има приносен характер поради своята тематична насоченост, всеобхватност и завършеност. Монографията е в обем на 459 страници, което надхвърля количествените изисквания за подобен вид изследвания. В структурно отношение тя се състои от увод, четири глави и заключение. Направени са 955 бележки под линия. Използваната библиография е впечатляваща – тя включва 264 библиографски единици на български език и 49 библиографски единици на немски, френски, английски, руски, сръбски и македонски езици.

6. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси на кандидатите

Без претенции за изчерпателност, **основните научни и научно-приложни приноси, достойнства и резултати** на представения хабилизационен труд могат да бъдат систематизирани както следва:

1) монографията на д-р Венцислав Людмилов Петров представлява успешен опит за изследване и анализ на основния фактически състав и последиците от наследяването на задължения и отговорността за завети. Доколкото този опит представлява първото по рода си в българската правна доктрина цялостно изследване на тези въпроси, и то на монографично ниво, то приносът му за нейното развитие е във от съмнение;

2) с безспорен приносен характер е историческият и сравнителноправен анализи, които пронизват цялата монография и съпътстват читателя от първата до последната страница;

3) с приносен характер е основателната и аргументирана критика на дефиницията на наследствено имущество, съдържаща се в чл. 30, ал. 1 ЗМДТ и предлаганата от автора дефиниция на това понятие (стр. 55-56);

4) като едно от безспорните достойнства на труда следва да се посочи извода, че при преминаването на дълг *inter vivos* винаги е необходимо изясняването на воля, докато при наследяването няма изискване за такова съгласие (стр. 70);

5) отличаващата се с оригиналност и новост релация между делението на способите за придобиване на права и приложимостта на това деление при прехвърлянето на задължения с внимателно отбелязване и на спецификите при тях (стр. 70-71);

6) оригиналното очертаване на фактическия състав на наследяването на дълг при двете приложими системи за придобиване на наследство – на отказа и на приемането;

7) надграждащата аргументация за частния характер на правопримството при извършено завещателно разпореждане с предмет търговско предприятие (стр. 118);

8) формулирането на правилни и обосновани изводи относно характера на разпореждането при т.нар. завет за остатък (стр. 145), както и относно притежаване на качеството „наследник“ на наследниците по договор за наследяване (стр. 146 и сл.);

9) обобщаване на изключенията, при които заветникът отговаря за наследствените дългове, както и на някои особености относно някои специфични хипотези;

10) аргументирано доказаният извод, че кредиторите на наследодателя се ползват с предимство при удовлетворяване пред заветника (стр. 174), което се отнася за наследствената маса;

11) добре аргументираното становище, че при приемане на наследството наследственото правоотношение се погасява (стр. 194 и сл.);

12) с приносен характер е и оригиналното становище, че завещателят може да определи различни дялове от отделни дългове за своите наследници (стр. 209-210);

13) систематизацията на някои допълнителни обезпечения, които възникват за кредиторите и заветниците (стр. 226-234);

14) добре обоснования извод, че държавата трябва да отговаря неограничено като наследник по завещание (стр. 251-252);

15) многобройните и добре обосновани надграждащи аргументи в подкрепа на тезата, че при приемане на наследството по опис наследникът ще отговаря за дълговете на това наследство само със секвестрируемите права от наследството (стр. 286 и сл.);

16) основателния извод, че заветниците са кредитори на наследниците, а не на наследството (стр. 351);

17) систематизацията на правата, извън вещните, които могат да бъдат предмет на завет (стр. 361 и сл.);

18) много солидно аргументираното предложение за въвеждане на централизирана система за уреждане на наследствените отношения в българското наследствено право (стр. 399) и предлагания от автора модел на такава;

19) с безспорен приносен характер са и многобройните и удачни предложения de lege ferenda, които авторът прави на много места в монографичното си изследване, по-съществените от които са и обобщени в неговото заключение.

7. Основни критични бележки и препоръки към всеки кандидат поотделно

Нямам критични бележки и препоръки към кандидата.

8. Заключение

В заключение:

1. Изразявам положителната си оценка за цялостната академично-преподавателска и научно-изследователска дейност и за представените научни трудове на гл. ас. д-р Венцислав Людмилов Петров след защита на докторска дисертация;

2. Считаю, че единственият участник в конкурса гл. ас. д-р Венцислав Людмилов Петров е изпълнил всички изисквания, предвидени в ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ за заемане на академичната длъжност "доцент" и съобразно чл. 26, ал. 3 ЗРАСРБ и чл. 57, ал. 3 ППЗРАСРБ изразявам положителното си заключение за избора на гл. ас. д-р Венцислав Людмилов Петров за "доцент" по професионално направление „3.6. Право“, научна специалност „Гражданско и семейно право“;

3. Съобразно чл. 27а, ал. 1 ЗРАСРБ предлагам на научното жури да приеме решение, с което да класира кандидата и с което да предложи на Факултетния съвет на Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ да избере гл. ас. д-р Венцислав Людмилов Петров на академичната длъжност "доцент" по професионално направление „3.6. Право“, научна специалност „Гражданско и семейно право“.

**01.10.2020 г.
гр. София**

**Член на журито:
доц. д-р ИВАН ЦВЕТАНОВ**